

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KOWALEWIE POMORSKIM

z dnia 2024 r.

w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu ich rozliczania

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r., o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) oraz art. 17 ust. 1 pkt 11, art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938 i 2760) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała reguluje:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania;
- 2) szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, ich wymiar, zakres i sposób rozliczania.

§ 2. 1. Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznawane w szczególności osobom, które wymagają pomocy w codziennym funkcjonowaniu:

- 1) samotnym lub samotnie gospodarującym, a posiadającym rodzinę zamieszkałą oddzielnie, w tym wstępnych, zstępnych, którzy nie mogą takiej pomocy zapewnić z uwagi na zły stan zdrowia, dysfunkcję, pracę zawodową, naukę lub z innych uzasadnionych powodów;
- 2) zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, a którym rodzina, w tym także wstępni, zstępni z przyczyn wskazanych w punkcie 1 takiej pomocy nie mogą zapewnić.

2. Usługi sąsiedzkie przyznawane będą w pierwszej kolejności osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

3. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą również być przyznane osobom, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę oraz wspólnie zamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Usługi sąsiedzkie nie przysługują osobom, na które pobierane są świadczenia pielęgnacyjne bądź opiekuńcze w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych lub świadczenie wspierające, o którym mowa w ustawie z dnia 7 lipca 2023 roku o świadczeniu wspierającym.

5. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich przyznaje się w wymiarze nieprzekraczającym 10 godzin w tygodniu.

§ 3. 1. Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, innej osoby, a także z urzędu, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

2. Zakres i wymiar usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz okres i miejsce ich świadczenia ustala się w drodze decyzji administracyjnej, opierając się na:

- 1) diagnozie sytuacji życiowej i indywidualnych potrzebach wnioskodawcy przeprowadzonej na podstawie wywiadu środowiskowego;
- 2) ocenie możliwości zapewnienia pomocy i opieki przez rodzinę wnioskodawcy;
- 3) dokumentacji potwierdzającej sytuację zdrowotną wnioskodawcy, w tym opinii lekarza o zalecanych usługach w zakresie pielęgnacji lub wskazania do specjalistycznych usług opiekuńczych.

3. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczenie opieki higienicznej lub pielęgnacji zaleconej przez lekarza oraz zapewnienie w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem. Usługi te realizowane będą przez opiekunki zatrudnione przez Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim, w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy, w dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, w godzinach od 7 do 15.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, usługi mogą być świadczone w dni wolne od pracy (soboty, niedziele i święta), oraz od poniedziałku do piątku w godzinach od 16 do 20.

5. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich realizowane będą w zakresie obejmującym zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, opiekę higieniczno- pielęgnacyjną niewymagającą specjalistycznego przygotowania oraz pomoc w utrzymywaniu kontaktów z otoczeniem. Usługi te mogą być świadczone siedem dni w tygodniu, przez osobę mieszkającą w najbliższej okolicy świadczeniobiorcy, która spełnia warunki określone w art. 50 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej.

6. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą być przyznawane jako uzupełnienie usług opiekuńczych jako odrębna forma tych usług.

7. Specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowane będą do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności oraz zgodnie z zaleceniem lekarza specjalisty. Usługi te świadczone będą przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, adekwatnym do zalecanego rodzaju usługi, w dni robocze, w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy.

8. Realizacja usług, o których mowa w niniejszej uchwale odbywać się będzie pod nadzorem Kierownika Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim.

§ 4.1 Odpłatność za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustalana będzie w drodze decyzji, o której mowa w § 3 ust. 2, z uwzględnieniem niniejszej tabeli:

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 ustawy o pomocy społecznej wyrażony w procentach	Wskaźnik odpłatności za 1 godzinę przyznanych usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wyrażony w procentach dla:	
	osoby samotnie gospodarującej	osoby w rodzinie
do 100%	bezpłatnie	bezpłatnie
powyżej 100% do 150%	5%	15%
powyżej 150 % do 200%	10%	20%
powyżej 200% do 250%	20%	30%
powyżej 250% do 300%	30%	40%
powyżej 300% do 350%	40,00%	50,00%
powyżej 350% do 400%	50,00%	60,00%
powyżej 400% do 450%	60,00%	70,00%

powyżej 450% do 500%	70,00%	80,00%
powyżej 500% do 550%	80,00%	90,00%
powyżej 550% do 600%	90,00%	100,00%
powyżej 600%	100,00%	

2. Ustala się następujące koszty jednej godziny usług, stanowiące podstawę ustalenia wysokości odpłatności za te usługi na zasadach określonych w § 4 ust. 1:

- 1) koszt jednej godziny usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich- 0,8 % kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w okresie realizacji usług;
- 2) koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi- 2,5 % kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w okresie realizacji usług.

§ 5.1 Opłaty za usługi opiekuńcze w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami opiekuńczymi rozliczane będą w cyklach miesięcznych, na podstawie indywidualnych kart pracy, w których potwierdza się zakres i czas realizowania usługi.

2. Wysokości odpłatności stanowić będzie iloczyn liczby godzin usług faktycznie wykonanych w danym miesiącu, ceny za jedną godzinę danych usług i wyrażonego w procentach wskaźnika odpłatności za przyznane usługi, zgodnie z wydaną decyzją administracyjną.

3. Opłaty za usługi, o których mowa w ust. 1, osoba zobowiązana do odpłatności wnosi przelewem na konto wskazane w decyzji przyznającej usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, w terminie do 15-tego dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę.

4. Zaprzestaje się dochodzenia zwrotu odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze w przypadku śmierci osoby samotnej, nieposiadającej małżonka, wstępnych i zstępnych.

§ 6.1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek osoby zobowiązanej do odpłatności za korzystanie z usług lub na wniosek pracownika socjalnego, Kierownik Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim, działając z up. Burmistrza Miasta Kowalewo Pomorskie, może całkowicie lub częściowo zwolnić z obowiązku odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, w szczególności ze względu na:

- 1) konieczność korzystania co najmniej z dwóch rodzajów usług,
- 2) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, za pobyt członka rodziny w placówce opiekuńczo-wychowawczej, leczniczo-rehabilitacyjnej, opiekuńczo- leczniczej lub pielęgnacyjno-opiekuńczej,
- 3) konieczność korzystania przez więcej niż jedną osobę w rodzinie z pomocy w formie usług, w tym co najmniej jedną przewlekle chorą,
- 4) konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków na leki, leczenie, rehabilitację własną lub członka rodziny,
- 5) inne zdarzenie losowe- udokumentowane, powodujące niemożność lub znaczne utrudnienia ponoszenia odpłatności za usługi.

2. Decyzję administracyjną o całkowitym lub częściowym zwolnieniu bądź odmowie całkowitego lub częściowego zwolnienia z odpłatności za usługi wydaje się w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kowalewo Pomorskie.

§ 8. Traci moc uchwała Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim Nr XXXVII/311/21 z dnia 30 grudnia 2021r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (Dz. Woj. Kuj.- Pom. z 2022r. poz. 227)

§ 9. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2024r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko- Pomorskiego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r. poz. 901 z późn.zm.) świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich, należy do zadań gminy o charakterze obowiązkowym.

Na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Usługi opiekuńcze przyznawane są osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione i rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych (tj. zapewnienia poprzez zakup niezbędnych produktów, przygotowywanie posiłków i karmienie), opiekę higieniczną (tj. mycie, pranie, sprzątanie itp.), zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem przez co zwiększają szanse pozostania w środowisku zamieszkania i opóźniają moment, w którym koniecznym się staje zapewnienie stałej, całodobowej opieki instytucjonalnej.

Ustawą z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r., poz. 1693), z dniem 1 listopada 2023 roku, przyznano gminom możliwość organizowania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Ten rodzaj usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno- pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz w miarę potrzeb i możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej mówi, że w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6 określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Ustawa również określa wymagania, które powinny być spełnione przez osoby wykonujące usługi sąsiedzkie. Z możliwości świadczenia usług sąsiedzkich wykluczono członków rodziny w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, tj. osoby spokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, jak również oddzielnie zamieszkujących małżonków, wstępnych i zstępnych. Osoba świadcząca usługi sąsiedzkie nie musi posiadać dodatkowych, zawodowych kwalifikacji. Jedynym obowiązkiem jest posiadanie kursu pierwszej pomocy, jednak w przypadku jego braku, organizator usług sąsiedzkich jest zobowiązany do przeprowadzenia tego typu szkoleń. Ustawa przewiduje także, że osoba świadcząca usługę sąsiedzką ma zostać zaakceptowana przez beneficjenta tej usługi, co docelowo ma usprawnić świadczenie tego rodzaju wsparcia, jednak nie oznacza to bezwzględnej konieczności zlecenia osobie wskazanej przez beneficjenta tej formy pomocy.

Wprowadzenie tego typu usług pozwoli usprawnić przyznawanie pomocy wśród osób starszych na terenie wiejskim gminy, poprzez zaangażowanie najbliższego środowiska.

Przyjęcie uchwały w sprawie usług sąsiedzkich daje możliwość starania się w przyszłości o dofinansowanie usług z programów rządowych.

Obecnie Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim udziela pomocy w formie usług opiekuńczych w oparciu o uchwałę Nr XXXVII/311/21 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 30 grudnia 2021r., która straciła swoją aktualność w zakresie kosztów związanych z organizacją usług

opiekuńczych oraz brakuje w niej zapisu dotyczącego usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej.

Proponowany projekt uchwały wynika z konieczności zmian w zakresie wysokości stawek za 1 godzinę świadczonych usług w celu zbliżenia do realnie ponoszonych kosztów roboczogodziny. Obecnie stawka za 1 godzinę świadczonych usług wynosi 25zł.

Wzrost wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokość minimalnej stawki godzinowej w 2024 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024r. powoduje konieczność podwyższenia stawki za 1 godzinę świadczonych usług opiekuńczych i usług sąsiedzkich oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Zmiana naliczania odpłatności na system uzależniony od minimalnego wynagrodzenia za pracę pozwoli na realne dostosowanie kwot za usługi opiekuńcze bez konieczności każdorazowej zmiany uchwały.

W celu ustalenia jaki wpływ dokonana zmiana będzie miała na wydatki świadczeniobiorców przeanalizowano dochody osób korzystających z usług opiekuńczych i porównano te dochody z tabelą odpłatności za usługi, określone w paragrafie 4 ustęp 1 omawianej uchwały, biorąc pod uwagę planowany od stycznia 2025 wzrost kryterium dochodowego w pomocy społecznej, tj. kwotę 1.010,00 zł na osobę samotnie gospodarującą i 823,00 zł na osobę w rodzinie. Analiza dochodów w stosunku do nowego kryterium dochodowego wykazała, iż znaczna część świadczeniobiorców będzie miała mniejszą odpłatność procentową niż dotychczas, a zatem, pomimo większej stawki godzinowej, odpłatność za usługi pozostanie na tym samym poziomie a nawet u niektórych świadczeniobiorców będzie mniejsza.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.